

פרשת אמור תשס"ח

רש"י

(ו) שש המערכת - שש חלות המערכת האחת: השלחן הטהר - של זהב טהור. דבר אחר על טהרו של שלחן, שלא יהיו הסניפין מגביהין את הלחם מעל גבי השלחן:
(ז) ונתת על המערכת - על כל אחת משתי המערכות היו שני בזיכי לבונה, מלא קומץ לכל אחת: והיתה - הלבונה הזאת: ללחם לאזכרה - שאין מן הלחם לגבוה כלום, אלא הלבונה נקטרת כשמסלקין אותו בכל שבת ושבת. והיא לזכרון ללחם, שעל ידה הוא נזכר למעלה, כקומץ שהוא אזכרה למנחה:
(ט) והיתה - המנחה הזאת, שכל דבר הבא מן התבואה בכלל מנחה הוא: ואכלהו - מוסב על הלחם, שהוא לשון זכר:
(י) ויצא בן אשה ישראלית - מהיכן יצא, רבי לוי אומר מעולמו יצא. רבי ברכיה אומר מפרשה שלמעלה יצא. לגלג ואמר ביום השבת יערכנו,

דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום, או שמא פת צוננת של תשעה ימים, בתמיה. ומתניתא אמרה מבית דינו של משה יצא מחוייב. בא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו מה טיבך לכאן, אמר להם מבני דן אני. אמרו לו (במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם כתיב. נכנס לבית דינו של משה ויצא מחוייב, עמד וגדף: בן איש מצרי - הוא המצרי שהרגו משה: בתוך בני ישראל - מלמד שנתגייר וינצו במחנה - על עסקי המחנה: ואיש הישראלי - זה שכנגדו, שמיחה בו מטע אהלו:
(יא) ויקב - כתרגומו ופריש, שנקב שם המיוחד וגדף, והוא שם המפורש ששמע מסיני: ושם אמו שלמית בת דברי - שבחן של ישראל שפרסמה הכתוב לזו, לומר, שהיא לבדה היתה זונה: שלמית - דהות פטטה שלם עלך, שלם עלך, שלם עליכון, מפטטת בדברים שואלת בשלום הכל:
בת דברי - דברנית היתה מדברת עם כל אדם, לפיכך קלקלה: למטה דן - מגיד שהרשע גורם גנאי לו גנאי לאביו גנאי לשבטו, כיוצא בו (שמות לא ו) אהליאב בן אחיסמך למטה דן, שבח לו שבח לאביו שבח לשבטו:

רמב"ן ויקרא פרק כד

(י) ויצא בן אשה ישראלית - טעמו "ויצא בתוך בני ישראל", וכן ויצא בתוך העיר (אסתר ד א), כי יצא מביתו או ממקום מושבו אל העיר, וכן זה יצא מאהלו או ממקומו ובא בתוך העם וינצו שם. וטעם במחנה - כי היתה המריבה במחנה ושמעו רבים ותפשו בו ויביאו אותו אל משה האהלה. וטעם הזכיר זה בכאן, כדברי האומר מפרשה של מעלה יצא (ויק"ר לב ג), כי חטא בשפתיו על אשי ה' והוכיחו האיש הישראלי, וינצו שניהם ויחר אפו וקלל בנפשו:
וטעם בן הישראלית ואיש הישראלי - להורות כי העו"ג הבא על בת ישראל הולד אינו ישראלי. ואע"פ שפסקנו בגמרא (יבמות מה א) דעו"ג הבא על בת ישראל הולד כשר בין בפנויה בין באשת איש, הרי אמרו מזהמין את הולד שהוא פגום לכהונה, וכל שכן שאינו ישראלי בשמו לענין היחס בדגלים ובנחלת הארץ, כי "לשמות מטות אבותם" כתוב בהן (במדבר כו נה). ומה שאמר בת"כ (פרשה יד א) בתוך בני ישראל, מלמד שנתגייר, אינו שיצטרך בגירות, אלא ככל ישראל שנכנסו לברית במילה וטבילה והרצאת דמים בשעת מתן תורה (כריתות ט א), אבל נתכוונו לומר שהלך אחרי אמו ונדבק בישראל. וזה טעם "בתוך בני ישראל", שהיה עמהם ולא רצה ללכת אחרי אביו להיות מצרי. וכן מה שאמרו בת"כ (שם) אע"פ שלא היו ממזרים באותה שעה הוא היה כממזר, כדברי יחיד היא שנויה, והלכה הולד כשר:

רמב"ן (המשך)

והצרפתיים אומרים כי טעם הגרות מפני שהיה קודם מתן תורה, והיה משפטו לילך אחר הזכר ממה שאמרו (יבמות ע"ב) באומות הלך אחר הזכר, וכאשר נולד זה לא מלו אותו כי מצרי היה בדינו, אבל כשגדל נתגייר לדעתו ונמול. ואין דעתי כך, כי מעת שבא אברהם בברית היו ישראל ובגוים לא יתחשבו, וכמו שאמר בעשו (קידושין י"א) ודילמא ישראל מומר שאני. וק"ו הדבר, אם לאחר מתן תורה שהכותי הבא על בת אברהם מחייבי לאוין ואין לו בה קידושין היא מקוה טהורה לאומות להכשיר את ולדה להיות כמוה, לא כל שכן קודם התורה שתהא מטהרת ולדה להיות כמוה לחייבו במילה כזרעו של אברהם ויהיה מכלל בני ישראל:

מי שילוח – פרשת אמור

גם מאמר הגמ' מפרשה של מעלה יצא, בא ליטע אהלו במחנה דן, ע"ז נכתב פרשת המקלל להראות עד היכן צריך האדם להרחיק עצמו מכל מיני תרעומות, שהמקלל לפי שנתרחק ממחנה ישראל ויצא מב"ד של משה מחויב ועמד וגידף אף שתחילת כוונתו הי' לש"ש שרצה שיהי' נטוע במחנה ישראל לפי שהי' איש ישראלי מצד אמו ע"ז היה לו כוונה טובה רק התרעומות שהי' לו אחר נרחק הי' מצד שהי' איש מצרי כי איש ישראל אחר שלבו דבוק בהש"י וכוונתו לש"ש אף אם הש"י ידחה אותו מאיזה טובה בזה עצמו יקרא עובד ה' במה שמרחיק עצמו על פי רצון הש"י ויזכה לטובה גדולה כגון בעל מום מזרע אהרן בזה עצמו הי' זוכה לטובה גדולה במה שהרחיק עצמו מהעבודה, אך מי שאין שורשו וגזעו מישראל באם ירוחק מטובה אז לא יוכל עצור רוחו ויבעט כמו דאיתא בגמ' כי לעתיד יתן להם מצות סוכה והקב"ה יוציא חמה מנרתיקה וכל אחד בועט בסוכתו ויוצא ופריך ישראל כמי פטורין ומשני בעוטה לא מבעטי, אף כי כוונתם יהיה לקיים מצות הש"י אך באם ימניעם יבעטו, ולכן יהי' הבחינה במצות סוכה, כי מצות סוכה הוא לא מדירת קבע ושב בדירת עראי היינו שימשך האדם אחר רצון הש"י כפי רצונו יתברך ולא יתרעם באם הקב"ה ימנעו אף מלעשות מצותיו שמאחר שזה רצון הש"י יקיים גם עתה מצותיו במה שפירש עצמו, ומי שמבעט כאשר ימנע מן המצוה, מוכח שגם קודם כשרצה לקיים מצות ה' גם אז לא היה כוונתו לש"ש, וזה צוה הש"י כאן הוצא את המקלל היינו הגם שרצונו לקבוע אהלו במחנה ישראל גם אז לא הי' כוונתו לש"ש:

**Rabbi Brovender's Shiur is sponsored by
Dr. Bernard & Robin Cohen
Milwaukee**

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.

Visit www.WebYeshiva.org to sign up for the free 14-day trial of
Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.